

Til

**Medlemmer av Hovedutvalget for utdanning og kompetanse
Gruppeledere i Akershus Fylkesting**

23.02.2018

Innspill til hovedutvalgets sak 10/18 vedr. Hvam vgs.

Akershus Bondelag vil gjerne fremheve viktigheten av at utdanning i naturbruk på Hvam videregående skole videreutvikles. Vi mener Hvam må kunne tilby opplæring og praksis med størst mulig bredde i både plante- og husdyrproduksjon. Det er ikke noen motsetning mellom optimal opplæring og optimal produksjon. Bortfall eller nedskalering av produksjoner vil redusere læringsutbyttet, men gir ikke nødvendigvis reduserte kostnader.

Utdanning i naturbruk er inngangen til flere yrker og videre utdanning. For noen gir naturbruk den teoretiske og praktiske plattformen de trenger som bonde, andre går videre til en høyere utdanning. Entreprenørskap er sentralt, og utdanning innen naturbruk er også en opplæring til å bli selvstendig næringsdrivende.

Hvam videregående skole er, og skal være, framtidrettede arenaer for opplæring. Framtidens elever må også få opplæring som forbereder dem på et yrkesliv i næringa, og Hvam må derfor legge til rette for at elevene får størst mulig læringsutbytte.

Praktisk erfaring er et sentralt element i opplæringa. Da er det viktig at man har arenaer som i størst mulig grad samsvarer med det elevene vil møte senere. Praksisplasser på gårder i distriktet vil ikke kunne gi det samme læringsutbyttet, og eventuelt kjøp av praksisplasser har også en kostnad.

Planteproduksjon er bærebjelken i alt landbruk, og en utdanning uten allsidig planteproduksjon er nesten utenkelig. I det grønne skiftet er det fokus på grønnsaksproduksjon, og utdanningen må derfor legge større vekt på dette. Det er økende interesse for lokalmat, andelslandbruk og urbant landbruk. Det er behov for mer kunnskap, og salg av frø og planter. Gartneriet på Hvam kan både gi opplæring og samtidig forsyne et marked.

Et nytt grisehus må være et foregangsfjøs med tanke på dyrevelferd og folkehelse. I Norge har vi svært lav antibiotikabruk, og framtidens bonde må ha tilgang til opplæring i morgensdagens fjøs for å kunne opprettholde denne gode statistikken. En avlsbesetning for gris er viktig for læring fordi den gir elevene bedre innsikt i hele produksjonen. Et nytt fjøs må bygges til konsesjonsgrensen for å gi best mulig økonomisk resultat og gi elevene erfaring fra det fjøset de vil møte som bønder.

Fjørfe som husdyrhold på Hvam bør bestå. Det må være mulig for fylkeskommunen, NIBIO og departementet å komme til en enighet om fortsatt drift av genbanken. Hvam har kompetanse til å drifte genbanken, og opplæring om avl og dyrehelse innen fjørfeproduksjon er viktig.

I forslaget til regional plan for klima og energi i Akershus er Hvam er pekt på som arena for utvikling av praktiske løsninger. Biokull til karbonlagring og utnyttelse av husdyrgjødsel til biogass og bioest er nevnt i forslaget til handlingsplan, og Hvam er fremhevet som vertskap for praktiske feltforsøk for et klimasmart landbruk.

Avslutningsvis vil vi påpeke at landbruket i Akershus er viktig i en nasjonal sammenheng. Globalt må vi øke matproduksjonen også i vår del av verden.

I sin innstilling er fylkesrådmannen veldig defensiv, og svarer ikke på det vi mener er viktig framover. Vi håper fylkespolitikere i Akershus vil fortsette å satse på en bred utdanning i naturbruk på Hvam, og bevare gårdsbruket som et utstillingsvindu for landbruket i Akershus.

Med vennlig hilsen,

Sigurd Enger
Fylkesleder, Akershus Bondelag

For spørsmål eller kommentarer, kontakt:

Sigurd Enger, fylkesleder, sigurd@gaardsbutikk.no, 959 26 727

Simen Solbakken, rådgiver, simen.solbakken@bondelaget.no, 976 07 740